

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

Euangelij scriptum scribere incipimus Christi Iesu & Dei nři Dni nři virtute in
עַל חִילָה דְמַרְן וְאֶלְהָן יְשׁוּ מֶשְׁיחָא מְשֻׁרְךָ לְמִכְתֵּב נְתָכָא דְאֹנְגָלוֹן
 Matthæi prædicationis Euangeliū primō faciosanti

קְרִישָׁא קְרִימָת אָנְגָלוֹן כְּרוּותָא דְמַרְטָיו:

natiuitatem quæante in sabbatho Vnus
רְחֵד בְּשָׁבָא וְקוּם יְלָדָא:

filij Christi Iesu generationis scriptum
תְּבָא דְיִלּוֹתָה דְרִישׁוֹעַ מֶשְׁיחָא כְּרָה
 genuit Abraham Abraham filij David

דָדוֹר בָּהָה דָאַבְרָהָם: ² אַבְרָהָם אֹולֵד
 Iudam genuit Iacob Iacob genuit Isaac Isaac
לְאִיסְחָק אִיסְחָק אֹולֵד לְיעָקָוב יַעֲקֹב אֹולֵד לְיְהוּדָה
 Phares Thamar de & Zaram Phares genuit Iudas & fratres eius
לְאַחֲוֹהִי: ³ יְהוּדָה אֹולֵד לְפָרָץ וְלוֹרָח מִן תָּמָר פָּרָץ
 genuit Amram Aram genuit Esron Esron genuit
אֹולֵד לְחַצְרוֹן חַצְרוֹן אֹולֵד לְאָרָם: ⁴ אָרָם אֹולֵד
 Salmon genuit Naasson Naasson genuit Aminadab Aminadab
לְעִמְינְדָב עִמְינְדָב אֹולֵד לְנָחָשָׁן נָחָשָׁן אֹולֵד לְסָלְמוֹן:
 de Obed genuit Booz Rahab de Booz genuit Salmon
⁵ סָלְמוֹן אֹולֵד לְבָעָן רְחֵב בָּעָן אֹולֵד לְעִזְבֵּיד מִן
 regem David genuit Iesse Iesse genuit Obed Ruth
רְעוֹת עִזְבֵּיד אֹולֵד לְאִישִׁים: ⁶ אִישִׁי אֹולֵד לְיְהוּדָה מֶלֶכָא
 Salomon Vriz vxore ex Salomonem genuit David
דָוִיד אֹולֵד לְשִׁלְמָוֹן מִן אַנְתָּהָה דָאוֹרִיתָה: ⁷ שְׁלָמָוֹן
 genuit Abia Abiam genuit Roboam Roboam genuit
אֹולֵד לְרָחְבָּעָם רָחְבָּעָם אֹולֵד לְאַבְיָה אַבְיָה אֹולֵד
 Ioram genuit Iosaphat Iosaphat genuit Asa Asa
לְאָקָא: ⁸ אָקָא אֹולֵד לְיְהוּשָׁפָט וְיְהוּשָׁפָט אֹולֵד לְיוֹרָם
 Joatham genuit Ozias Oziam genuit Ioram
יוֹרָם אֹולֵד לְעוֹזָה: ⁹ עוֹזָה אֹולֵד לְיוֹתָם

S A N C T U M I E S V
 Chrifiti Euangelium se-
 cundum Matthæum.

C A P I.

I L'IBER generationis
 Iesu Christi filij David,
 filij Abraham.
² Abraham genuit Isaac.
 Isaac autem genuit Jacob.
 Jacob autem genuit Iudam
 & fratres eius. ³ Iudas autem
 genuit Phares & Zaram
 de Thamar. Phares autem
 genuit Esron. Esron
 autem genuit Salmon. ⁵ Sal-
 mon autem genuit Booz
 de Raab. Booz autem ge-
 nuiit Obed ex Ruth. Obed
 autem genuit Iesse. ⁶ Iesse
 autem genuit David regem.
 David autem rex, genuit
 Salomonem ex ea quæ fuit
 Vrix. ⁷ Salomon autem
 genuit Roboam. Roboam
 autem genuit Abiam. Abia
 autem genuit Asa. ⁸ Asa
 autem genuit Iosaphat. Ios-
 aphat autem genuit Ioram.
 Ioram autem genuit Ozias.
⁹ Ozias autem genuit Iotham.

E U A G G E L I O N K A T A M A T O Α I O N .

Κεφ. A.

B IELLOS οντος ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, γον̄ ΔΑΥΙΔ, γον̄ ΑΒΕΓΑΔΟΥ. ² ΑΒΕΓΑΔΟΥ εγένετο τὸν ΙΩΑΝΝΑ. ΙΩΑΝΝΑ
 δὲ εγένετο τὸν ΙΑΧΑΒ. ΙΑΧΑΒ δὲ εγένετο τὸν ΙΩΑΝΝΑ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ³ ΙΩΑΝΝΑ δὲ εγένετο τὸν
 ΦΑΡΕΣ, δὲ τὸν ΖΑΧΑΡΙΑΝ τὸν Θάμαρο. ΦΑΡΕΣ δὲ εγένετο τὸν ΕΞΩΝΟ. ΕΞΩΝ δὲ εγένετο τὸν ΛΕΩΝ. ⁴ ΛΕΩΝ δὲ
 εγένετο τὸν ΑΜΙΝΑΔΑΒ. ΑΜΙΝΑΔΑΒ δὲ εγένετο τὸν ΝΑΑΣΟΝ. ⁵ ΝΑΑΣΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΣΑΛΜΟΝΑ. ΣΑΛ-
 μΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΒΟΟΖ ἐκ τῆς ΡΑΧΑΔΟΥ. ΒΟΟΖ δὲ εγένετο τὸν ΟΘΕΛΟΝ ἐκ τῆς ΡΟΥ. ΟΘΕΛΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΙΕΑΖΑΙ.
⁶ ΙΕΑΖΑΙ δὲ εγένετο τὸν ΔΑΥΙΔ τὸν βασιλέα. ΔΑΥΙΔ δὲ ὁ βασιλεὺς εγένετο τὸν ΣΟΛΟΜΩΝΑ ἐκ τῆς τῆς ΟΘΕΩΝ.
⁷ ΣΟΛΟΜΩΝ δὲ εγένετο τὸν ΡΟΣΕΔΑΙΟΝ. ΡΟΣΕΔΑΙΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΑΓΓΕΛΟΝ. ΑΓΓΕΛΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΛΟΥΔΟΝ.⁸ ΛΟΥΔΟΝ δὲ εγένετο
 τὸν Ιωσαφάτον. Ιωσαφάτον δὲ εγένετο τὸν ΙΑΧΑΒΟΝ. ΙΑΧΑΒΟΝ δὲ εγένετο τὸν ΟΖΙΑΝ. ⁹ ΟΖΙΑΝ δὲ εγένετο τὸν Ιωακεμόν.

a

Ioatham autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechias. 10 Ezechias autem genuit Manassem. Manasses autem genuit Amon. Amon autem genuit Iosias. 11 Iosias autem genuit Iechoniam & fratres eius in transmigratione Babylonis. 12 Et post transmigratione Babylonis, Iechonias genuit Salathiel, Salathiel autem genuit Zorobabel, 13 Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliacim. Eliacim autem genuit Azor. 14 Azor autem genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. 15 Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan, Matthan autem genuit Iacob. 16 Iacob autem genuit Joseph virum Mariam de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. 17 Omnes itaque generationes ab Abraham usque ad David, generationes quatuordecim, & a David usque ad transmigrationem Babylonis, generationes quatuordecim, & a transmigratione Babylonis usque ad Christum, generationes quatuordecim. 18 Christum generatione sic erat: Cum esset despontata mater Iesu Maria Ioseph, antequam conuenirent, inuenta est in utero habens de Spiritu sancto. 19 Ioseph autem vir eius cum esset iustus, & nollet

gentis Ezechias Ezechias genuit Achaz Achaz genuit Ioatham
 יְהוָה אֶלְאֵלָה אֶלְאֵלָה לְחִזְקִיאָה: ¹⁰ חִזְקִיאָה אֶלְאֵלָה
 Iosias Iosias genuit Amon Amon genuit Manasses Manasses
 לְמַנְשָׁא מַנְשָׁא אֶלְאֵלָה לְאַמּוֹן אֶלְאֵלָה לְיִשְׂרָאֵל: ¹¹ יוֹשְׁבָתָר
 post Babylonico in exilio & fratres eius Iechoniam genuit
 אֶלְאֵלָה לְיִכְנָא וְלְאֶחָדָה בְּגִלְעָד רְכִבָּל: ¹² מִן־בָּתָר
 genuit Salathiel Salathiel genuit Iechonias Babylonico autē exilium
 נְלֹתָא דְּיָהָרְכִיבָּל יְכִנָּא אֶלְאֵלָה לְשְׁתָאֵל אֶלְאֵלָה
 gennuit Abiud Abiud genuit Zorobabel Zorobabel
 לְזָרוּבָּבָל: ¹³ זָרוּבָּבָל אֶלְאֵלָה לְאַבְיוֹר אֶבְיוֹר אֶלְאֵלָה
 Zadoc genuit Azor Azor genuit Eliacim Eliacim
 לְאַלְיָקִים אֶלְיָקִים אֶלְאֵלָה לְעוֹרוֹ: ¹⁴ עֹרוֹ אֶלְאֵלָה לְדוֹךְ
 genuit Eliud Eliud genuit Achim Achim genuit Zadoc
 זָרוֹק אֶלְאֵלָה לְאַכְיָן אֶכְיָן אֶלְאֵלָה לְאַלְיָוד: ¹⁵ אַלְיָוד אֶלְאֵלָה
 Jacob genuit Mathan Mathan genuit Eleazar Eleazar
 לְאַלְיָוד אֶלְיָוד אֶלְאֵלָה לְמַתָּן מַתָּן אֶלְאֵלָה לְיַעֲקֹוב:
 natus est de qua Mariz virum Joseph genuit Jacob
 יַעֲקֹב אֶלְאֵלָה לְיִסְׁרָאֵל רְמָתִים רְמָתִים
 ab generationes itaque Omnes haec sunt Christus qui vocatur Iesus
 exilio & ab quatuordecim generationes Babylonico usque Abraham
 אַבְרָהָם עָרָם לְרוֹיד שְׁרָכְתָא אַרְבָּעָמָרָה וּמִן דָּרוֹד
 exilio & ab quatuordecim generationes Babylonico ad exilium usque
 עַדְמָא לְגִלְעָד רְכִיבָּל שְׁרָכְתָא אַרְבָּעָמָרָה וּמִן גִּלְוָה
 quatuordecim generationes ad David usque Abraham
 רְכִיבָּל עַדְמָא לְמִשְׁיחָא שְׁרָכְתָא אַרְבָּעָמָרָה
 Iaphis Ioseph revelatio

נְלִינָה דְּיָוָה
 esset despota cum fuit sic Christi Iesu autē generatio
 יְהִרְחָה דִּין דִּישֻׁעָה מִשְׁיחָה הַבָּנָה הוּא כָּר מִכְּרִירָה הָותָה
 ex in utero hab. inuenta est conuenirent. antequā ipsi Ioseph mater ei⁹ Maria
 מִרְיָם אֶמְמָה לְיִסְׁפָּה עַדְלָא נְשָׁתָוֹתָפָן אַשְׁתָּכָחָת בְּטָנָה מִן
 volet & nō cum esset iustus marie ei⁹ autē Ioseph sancto spiritu
 רְוחָה דְּקוֹדְשָׁא: ¹⁹ יוֹסֵף דִּין בָּעֵלה בְּאָנָה הוּא וְלֹא צְבָא
 Ioseph dē ephēmōtōn tōn Aχāz. Aχāz dē ephēmōtōn Ezechias. Ezechias dē ephēmōtōn Mānasē. 10 Mānasē
 ἦν ἐφύπνησθαι Δαυΐδ. Δαυΐδ dē ephēmōtōn Ioseph. 11 Ioseph dē ephēmōtōn Iēzōrias καὶ τοῖς αδελφοῖς αὐτῷ,
 οἳ δὲ μεταποιεῖται Βασιλεῖς. 12 μᾶζα dē ephēmōtōn Βασιλεῖων, Iēzōrias ephēmōtōn τὸν Σαλαμίν. Σα-
 λαμίν dē ephēmōtōn Ζοροβέλ. 13 Ζοροβέλ dē ephēmōtōn Aχāz. Aχāz dē ephēmōtōn τὸν Ελιακήμ. Ελι-
 ακήμ dē ephēmōtōn Δαυΐδ. 14 Aχāz dē ephēmōtōn Σαδών. Σαδών dē ephēmōtōn Αχίμ. Αχίμ dē ephēmōtōn
 τὸν Ελιά. 15 Ελιά dē ephēmōtōn Ελεαζάρ. Ελεαζάρ dē ephēmōtōn τὸν Ματθαῖ. Ματθαῖ dē ephēmōtōn Ιακώβ.
 16 Ιακώβ dē ephēmōtōn τὸν Ιωσήφ τὸν Αδαμ. Αδαμ dē ephēmōtōn Ιησοῦ, ὁ λεγόμενος Χριστός. 17 πάπας αὐτοῦ οὖτος Αχαρεῖος Δαυΐδ, οὐρανοκαταπέρας καὶ ἀπὸ Δαυΐδ ἔως τῆς μεταποίησίας Βασιλεῶν, θύται
 δεσμοποιηταρες. καὶ διπλοὶ τῆς μεταποίησίας Βασιλεῶν εἰς τὸν Χελσόν, θύται δεσμοποιηταρες. 18 τὸν Ιησοῦ
 καὶ θύτος ἄτος λόγον μεταπέδειπνον τὸν μαρτύριον Αμειλία τῷ Ιωσήφ, φενίν ἢ σωματίου αὐτοῦ,
 διεργάτης οὗτος Ιακώπης οὐκ πολύμαχος ἀλλὰ. 19 Ιωσήφ οὐκ ἀπέστη αὐτοῖς, μίκρος ὡς καὶ μηδέποτε

autem h̄c eā dimittere cā occulte & cogitabat eā traducere
גַּפְרִסִּיה וְאֶתְרָעִי רְמַטְשִׁיאת נְשִׁירָה:²⁰ כֵּד חַלֵּין דַּין
 illi & ait in somnio Domini angelus ei apparuit cogitaret
אֶתְרָעִי אֲתֹהוּ לְהַמְלָכָה דָּמְרִיא בְּחַלְמָא וְאָמַר לְהָ
 enim quod vxorē tuā Mariam accipere timeas ne Dauid fili Joseph
וּסְכַּבְדָּה דָּדוֹד לְאַתְּדָחָל לְמַסְכָּה לְמַרְים אֲנַתְּךָ הַנִּיר
 filium autem parice sancto ipsum spiritu de in ea genitum est
וְאַתְּאֵילָד כְּהַמִּן רֹחָא הוּא דָקְרוֹרָא:²¹ כֵּד אֲלָרִיד דַּין בְּרָא
 peccatis eorum à populu suū saluū faciet enim ipse Iesum nōmē ei & vocabis
צְקָרָא שְׁמָה יְשֻׁעָה הַנִּיּוֹה לְעַמָּה מִן חַטָּאתָהוֹן:
 Domino à quod dictū est id ut adimpleretur q̄ sicut omne autē hoc
הַדָּרִין בְּלַהֲרָהוֹת דְּנַתְּמָלָא מְדָם דְּאַתְּאֵרָם מִן טְרָאִ
 & vocabūt filium, & pariet vterū seret virgo ecce propheta per manū
בְּדַרְנְבָּיא:²² כֵּד אֲחַתְּלָא תְּבָנָנִי בְּרָא וְנִקְרָן
 autē surrexisse cum Deo noster nobilissim⁹ quod exponitur Emmanuel nōmē eius
שְׁמָה עַמְנוֹאֵילָם רְמַתְרָגָם עַמְּנוֹאֵלָהָן:²³ כֵּד קְסָרִין
 Domini angelus illi praecepit sicut fecit somno suo à Joseph
וּסְכַּמְנַתְּנָה עַבְרָא אַכְבָּאָה דְּפָקָר לְהַמְלָכָה דָּמְרִיא
 filium suum peperit donec cognoscet eā & nō cognoscet suam & accepit
וּרְבָּרָה לְאַנְתָּהָה:²⁴ וְלֹא חַבְמָה עַדְמָא דִילָתָה לְבָרָה
 Iesum nōmē eius & vocavit primogenitū
בְּכָרְבָּאָז וְקָרְבָּתָה שְׁמָה יְשֻׁעָה:
 caput natallitorum ad vesperam

eam traducere: voluit occulte dimittere eam.
20 Hac autem eo cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis ioseph, dicens, Ioseph fili Dauid, nolit timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. **21** Pariet autem Filium: & vocabis nomen eius Iesum. Ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.
22 Hoc autem totum factum est ut adimpleretur quod dictum est à Domino per prophetam dicentem.
23 Ecce virgo in utero habebit, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel, quod est interpretatum, Nobiscum Deus.
24 Exurgens autem Ioseph à somno fecit sicut praecepit ei angelus Domini, & accepit coniugem suam.
25 Et non cognoscet eam donec peperit filium suum primogenitum, & vocavit nomen eius Iesum.

C A P . II.

דְּרַמְשָׂא דִילָתָא קְפָלָאָן בָּ
 in diebus Iudez qui est in Bethlehem Iesus natus esset autē cum
כֵּד דַּין אֲתִילָד יְשֻׁעָה בְּבִיתְלָחָם דִיְהָוִיא:¹
 in Ierusalem oriente ab magi venerunt regis Herodis
הַרוֹדָס מְלָכָא אָתוֹ מְנוֹחָא מִן מְנוֹחָה לְאוֹרְשָׁלָם:
 stellā eius enim vidimus qui nat⁹ est Iudeorum rex vbi dicentes
וְאַמְרִין אִיכְוָא מְלָכָא דִיְהָוִיא אֲתִילָד חַוִּינָר כְּבָבָה
 rex herodes autem audiuit eum adorare & venimus in oriente
בְּכָרְבָּאָז וְאַתְּנָה לְמַסְנָדָה:² שְׁמַע דַּין הרודס מְלָכָא

1 CVM ergo natus esset Iesus in Beth-lehem Iudez, in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Ierusalem, dicentes.

2 Vbi est qui natus est rex Iudeorum? vidimus enim

stellam eius in Oriente, &

venimus adorare eum.

3 Audiēs autē Herodes rex

αιτίων ἀποστολής μακάριον, ἐξελθήτη λαόρα παπαὶσαν αὐτῶν. **20** Καὶ τὸ δὲ αὐτὸν ὄντυμα θέριόν, ἵδην ἀγένεος καὶ εἰς ἔφαντα αὐτόν, ἀέρων, Ιωνίῳ ἡρώες Δαυίδ, μὴ φοβεῖτε τοῖς γενεαλογίαις Μαριάμ τοῦ συνάντησαν τὸ τέρας εἰς αὐτὴν θυντής, εἰς τοῦ ματαρέως δὲ τὸν αὐτόν. **21** πάζεται δὲ γὰρ, καὶ καλεῖται τὸ ὄντυμα αὐτὸν, Ιωνίῳ· αὐτὸς δὲ σύντονος αὐτοῦ πάντοτε τῷ μὲν αὐδηπολεῖται αὐτόν. **22** οὗτον δὲ ὅλον γέγονεν καὶ πληρωθῆται ψιλῶν τόπων τὸν πατέρα, μὴ τὸν πατέρα τούτου, εἰς τὸν πατέρα τούτου, καὶ πάζεται γὰρ, καὶ καλεῖται τὸ ὄντυμα αὐτοῦ Εμμανουὴλ, ὁ δὲ μεθερμηνεύθεισκος, μὴ οὐδὲν ὅτιος. **24** διερεψεῖς δὲ ὁ Ιωνίς Αἴτος τὸν μῆτραν αὐτῶν, ἔπειτα τὸν γόνον αὐτῶν τὸν πατέρα τούτου, καὶ τὸν πατέρα τούτου αὐτῶν, ἔπειτα τὸν γόνον αὐτῶν τὸν πατέρα τούτου, καὶ τὸν πατέρα τούτου αὐτῶν.

Kep. B.

1 Τοῦ δὲ Ιωνίου θυντήσας ὁ Βιθλεέμ τῆς Ιudeᾶς, οἱ γέμεραις Ηράδην τὸ βασιλεῖον, οἱδὲ μάρτυρις Αἴτος παρεβίωσε τὸν Ιωνίου πατέρα, λεγοντες. **2** τοῦ δὲ διὸ πατέρος βαπτεῖς τοῦ Ιωνίου; εἶδομεν τῷ αὐτῷ τῷ αἰτεῖσθαι τὸν αἴτολόν, τῷ δὲ οὐδὲν μάρτυρις παρεπεινεῖν αὐτῷ. **3** ἀπόστολος δὲ Ηράδης ὁ βασιλεὺς,

a ij